

Sygn. akt II Ca 1541/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Maria Antecka

Protokolant: p.o. stażysty Weronika Czyżniejewska

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2023 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P.

przeciwko Towarzystwu (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Złotowie

z dnia 20 czerwca 2022 r.

sygn. akt I C 326/21

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 450 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Maria Antecka

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 7 marca 2023 r.

Sąd Rejonowy w Złotowie w sprawie z powództwa (...) sp. z o.o. sp. k. w P. przeciwko Towarzystwu (...) SA w W.,

o zapłatę kwoty 5335,88 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 14.03.2020 r. do dnia zapłaty (I C 326/21), wyrokiem z 20 czerwca 2022 r.:

- w punkcie 1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 4.694,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14.03.2020 r. do dnia zapłaty,

- w punkcie 2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił,

- w punkcie 3. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 2.215,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Pozwany zaskarżył apelacją wyrok Sądu Rejonowego w części, tj.:

1) w zakresie punktu 1 w całości, tj. co do kwoty 4 694,44 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 14.03.2020 r. do dnia zapłaty,

2) w zakresie punktu 3 w całości,

Apelujący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak należytego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego, dokonania jego oceny niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegających na:

a) nienależytej ocenie dowodu z zeznań świadka B. K. - poprzez uznanie za nieistotną okoliczność, która wynika z zeznań świadka (protokół rozprawy z dnia 15.06.2022 r.), tj. faktu przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu, a także historii pojazdu marki F. o nr rej. (...) wynikającej z przedłożonego wraz z sprzeciwem od nakazu zapłaty raportu CEPiK tj. faktu naprawy uszkodzonego pojazdu w wyniku czego Sąd doszedł do błędnego wniosku, iż późniejsze zdarzenia takie jak naprawa uszkodzonego pojazdu nie mają znaczenia dla wysokości należnego odszkodowania;

b) poprzez brak należytego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego, tj. opinii biegłego sądowego z dziedziny techniki samochodowej z dnia 13.01.2022r., porozumienia nr (...) wraz z załącznikami nr 1, 2 i 3, oraz porozumienia nr (...) wraz z aneksem nr (...) ws. rabatu na ceny części i na materiał lakierniczy do pojazdu F. załączonych do sprzeciwu od nakazu zapłaty, a także poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, w wyniku czego doszło do błędnego przyjęcia, że powodowi należne jest odszkodowanie tytułem kosztów naprawy pojazdu marki F. o nr rej. (...) w wysokości ustalonej kosztorysowo bez uwzględnienia rabatów na ceny części zamiennych w wysokości 14% i materiałów lakierniczych w wysokości 40% oferowanych przez pozwanego we współpracy z dystrybutorem części i materiałów, w wyniku pominięcia faktu możliwości nabycia części jakości O oraz materiałów lakierniczych po cenach uwzględniających rabaty wynegocjowane przez pozwanego z dostawcami części i materiałów lakierniczych; a także poprzez przyjęcie, iż powód wykazał, że koszt naprawy pojazdu po zdarzeniu przywracający pojazd do stanu sprzed szkody wynosił 12 575,14 brutto;

c) poprzez brak należytego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego, kalkulacji naprawy nr (...) sporządzonej przez (...) S.A., w której ujęto rabat na nowe oryginalne części zamienne oznaczone „O” w wysokości 14% oraz rabat na materiały lakiernicze w wysokości 40% oraz wskazano dane do kontaktu z pozwanym (poprzez e-mail: (...) lub pod nr tel. +48(...)) w celu nabycia części i materiałów w cenach podanych w tej kalkulacji (kosztorysie) oraz decyzji pozwanego z dnia 02.03.2020r., co doprowadziło do błędnego uznania przez Sąd Rejonowy, iż nie ma znaczenia, że poszkodowany nie podjął starań w zakresie kontaktu z dystrybutorami części zamiennych a pozwany proponował rabaty, w wyniku czego doszło do błędnego ustalenia wysokości szkody,

2. art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez błędne uznanie przez Sąd Rejonowy, że powód wykazał, aby celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty przywrócenia pojazdu F. o nr rej. (...) do stanu sprzed szkody z dnia 12.02.2020r. wyniosły 12 575,14 zł brutto, a także aby zasadne było dokonanie naprawy z użyciem części o symbolu O bez uwzględnienia rabatów, podczas gdy powód takiego faktu nie wykazał,

- powyższe naruszenia skutkowały błędnym uznaniem przez Sąd Rejonowy, że w wyniku zdarzenia z dnia 12.02.2020r. powodowi należne jest dopłata do odszkodowania tytułem kosztów naprawy pojazdu F. o nr rej (...) do łącznej wysokości 12 576,14 zł brutto.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 361 k.c., 363 in fine k.c. w związku z art. 822 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że: odszkodowanie tytułem kosztów naprawy pojazdu marki F. o nr rej. (...) jest należne w wysokości ustalonej w sposób kosztorysowy bez uwzględniania faktu naprawy pojazdu a także z ostrożności bez uwzględnienia rabatów na ceny części zamiennych w wysokości 14% oraz na materiały lakiernicze w wysokości 40% oferowanych przez pozwanego we współpracy z dystrybutorem części i materiałów, a koszt naprawy pojazdu w kwocie 12 576,14 zł brutto jest w niniejszej sprawie celowy i uzasadniony oraz pozostaje w normalnym adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 12.02.2020r.

2. art. 354 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie, w wyniku czego doszło do uznania, iż poszkodowanego nie obciążał obowiązek współdziałania z pozwanym przy wykonaniu zobowiązania, podczas gdy wobec możliwości nabycia części i materiałów lakierniczych po cenach wynegocjowanych przez pozwanego od dostawców takich części i materiałów oraz wobec braku zainteresowania poszkodowanego możliwością zminimalizowania w ten sposób szkody doszło do naruszenia obowiązku współpracy przy wykonywaniu zobowiązania przez poszkodowanego przez co należało przyjąć, że to poszkodowanego obciążają negatywne skutki takiego zaniechania.

Podnosząc powyższe zarzuty apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj.

a) w punkcie 1. poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie,

b) w punkcie 3. w całości poprzez stosunkowe rozdzielnie kosztów postępowania w I instancji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych w postępowaniu przed Sądem I instancji,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd Okręgowy zauważa, że niniejsza sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym. Z tego też względu, zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji, który nie przeprowadził postępowania dowodowego, sporządza uzasadnienie wyroku zawierające jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Oznacza to także, że nie istnieje potrzeba odnoszenia się do tych wszystkich zarzutów, które nie miały ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jednocześnie wskazać należy, że Sąd Okręgowy podzielił dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w aktach, poczynione na tej podstawie ustalenia faktyczne, uznając je za własne, jak i wyrażoną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocenę prawną, przyjmując tym samym, że zarzucane apelacją uchybienia są nieuzasadnione.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy przeprowadził analizę i ocenę zebranych dowodów, nie wykraczając poza uprawnienia wynikające z art. 233 § 1 k.p.c. Ocena mocy

i wiarygodności dowodów, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności czy jest niepełna. Uchybień takich nie sposób dopatrzeć się w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia. Ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczają wymagania prawa procesowego, zasady doświadczenia życiowego, reguły logicznego rozumowania, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych, a rozważając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2005 r., V CK 806/04 LEX nr 152459). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu strony skarżącej nie odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. Zarzut naruszenia powołanego przepisu powinien zatem wskazywać, nie tylko jakie konkretnie dowody przeprowadzone w sprawie zostały przez Sąd Rejonowy ocenione wadliwie, ale również na czym ta wadliwość polegała, a także, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Niewątpliwie okoliczność, że przedstawione przez powoda dowody zostały ocenione niezgodnie z jego intencją, nie oznacza naruszenia powołanego przepisu. Wskazać, bowiem należy, iż ocena dowodów należy do sądu orzekającego i nawet w sytuacji, w której z dowodów tych można było wywieść wnioski inne niż przyjęte przez Sąd I instancji, nie dochodzi do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego, twierdzenia pozwanego przedstawione w apelacji są jedynie wyrazem własnej oceny dowodów i własnej wersji stanu faktycznego, korzystnej dla jego sytuacji procesowej, co w świetle powyższego wywodu nie może zasługiwać na akceptację.

Co do pierwszego z zarzutów naruszenia prawa procesowego, opisanego wyżej pod numerem I.1.a., to Sąd Okręgowy podkreśla, że zgodnie z ugruntowaną linią orzecznictwa obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić, odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem (uchwała z dnia 15 listopada 2001r., III CZP 68/01, OSNC 2002/6/74; wyrok z 20 lutego 2002r., V CKN 908/00, LEX nr 54365; wyrok z dnia 22 lutego 2007r., I ACa 1179/06, LEX nr 298601; uchwała z dnia 17 maja 2007r., III CZP 150/06, OSNC 2007/10/144, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2018 r., II CNP 32/17; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 43/17).

Za bezzasadny należało uznać postulat, wyrażony w kolejnych zarzutach, dotyczący uwzględnienia w kosztach naprawy pojazdu cen części i materiału lakierniczego pomniejszych o rabat, jaki poszkodowany mógłby uzyskać dokonując zakupu tych części

i materiału lakierniczego u podmiotów współpracujących z pozwanym (na części zamiennie w wysokości 14% w przypadku skorzystania z oferty dostawcy części zamiennych warsztatu E. sp.j ., czy też z w wysokości 40 % rabatu na materiały lakiernicze w przypadku skorzystania z ofertyP. (...)). Prawdą jest, że w świetle aktualnych poglądów judykatury granice obowiązku uprawnionego do odszkodowania w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych do współdziałania z zakładem ubezpieczeń celem minimalizacji szkody (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i 826 § 1 k.c.) są dość szeroko zakreślane, co przeciwdziałać ma nadmiernemu rozszerzaniu odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela i w konsekwencji wzrostowi składek ubezpieczeniowych (zob. analogicznie uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r., III CZP 20/17). Nie zmienia to jednak zasady –wskazanej już wyżej– że roszczenie odszkodowawcze w ramach ustawowego obowiązku ubezpieczenia komunikacyjnego OC powstaje już z chwilą wyrządzenia szkody, a jego zakres nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle naprawy takiej dokonać zamierzał. Z art. 822 § 1 k.c. wynika, że świadczenie ubezpieczyciela ma charakter pieniężny. To przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej a nie przez przywrócenie stanu poprzedniego ubezpieczyciel powinien wyrównać uszczerbek w

majątku poszkodowanego. Nie można zatem uznać, by obowiązek współpracy nałożony na poszkodowanego był tak daleko posunięty, że implikowałby powinność dokonania naprawy uszkodzonego pojazdu i to dodatkowo przy użyciu materiałów zapewnianych przez zakład ubezpieczeń (bo do tego w istocie sprowadzałoby się nałożenie na poszkodowanego obowiązku skorzystania z rabatu na części, a więc z oferty dostawcy części zamiennych warsztatu E. sp.j., czy też z rabatu na materiały lakiernicze oferowane przez P. (...)). Poszkodowany może oczywiście na takie współdziałanie wyrazić zgodę, lecz jeśli jej odmówi, nie powinien ponosić w związku z tym żadnych negatywnych konsekwencji. Poszkodowanego i ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawy wypadku nie wiążą żadne uzgodnienia w zakresie sposobu naprawienia szkody, jak mogłoby być przy umownym ubezpieczeniu AC. Obowiązują w tym zakresie tylko powszechne uregulowania wynikające z norm prawnych określających zasady naprawienia szkody, w tym przepisy art. 361 § 1 i art. 363 § 1 k.c. Taki obowiązek nie wynika dla poszkodowanego także z przepisów art. 354 § 2 k.c. i art. 16 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. I co należy jeszcze raz podkreślić - na poszkodowanym nie ciąży obowiązek dokonania naprawy pojazdu w celu uzyskania należnego odszkodowania. Sąd Okręgowy zauważa jeszcze, że odwoływanie się do możliwości skorzystania z rabatów i ulg oferowanych przez podmioty, które zawarły z zakładem ubezpieczeń porozumienie może godzić w prawo poszkodowanego do wyboru sposobu likwidacji szkody, czy też w prawo podjęcia decyzji, aby samochodu w ogóle nie naprawiać, ale też stanowić sposób na sztuczne obniżenie odszkodowania należnego poszkodowanemu.

Z tych wszystkich względów, apelacja pozwanego jako niezasadna nie mogła doprowadzić do postulowanej zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c., o czym orzekł w punkcie 1. wyroku.

O kosztach postępowania przed Sądem II instancji orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Powód w całości wygrał postępowanie apelacyjne, a zatem pozwany winien zwrócić mu poniesione przez niego koszty postępowania, na które składa się kwota 450 zł wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, ustalone na podstawie § 10 ust 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018 poz. 265).

Maria Antecka